

Indsatsområde: Natur og miljø

Udviklingsmuligheder

Ærø skal arbejde frem imod at blive selvforsynende med **vedvarende energi**. Dette skal ske både gennem besparelser i energiforbruget, gennem omlægninger til vedvarende energi og ved en øget produktion af vedvarende energi i de former, der lokalt er brug for på øen. Arbejdet skal ske i nært samarbejde med VE-organisation Ærø og Ærø Energikontor og øens borgere. Få store vindmøller anses for en bedre løsning end mange små vindmøller.

Ærø Kommune skal vise vejen gennem **energibesparelser** i den kommunale drift og omlægning til vedvarende energi, hvor det er muligt. Ved anvendelse af biobrændsel bør der sættes på kilder, der ikke anvendes til fødevarer.

Ærø Kommune skal sikre og videreudvikle øens **naturområder**. De vigtigste (men ikke de eneste) naturområder at videreudvikle er de tre nor, Voderup Klint, Næbbet, Tranderupdal og alle vejrabatterne. Der skal arbejdes for at genetablere vandløbet i Tranderupdal.

Ærø Kommune skal ved planlægning af anvendelse af det åbne land tage vidtgående hensyn til beskyttelse af øens sparsomme **grundvandsressourcer**.

Herunder skal der arbejdes med intelligent skovplantning, så man tager hensyn til udsigtspunkterne rundt om på øen. Ærø Kommune skal sikre balancen mellem benyttelse og beskyttelse af naturen ved at vejlede de besøgende i at færdes i de områder, der kan tåle det. Dette gøres fx gennem anlæg og afmærkning af **stier og spor**, samt ved skiltning.

Naturskolen skal styrkes, som led i arbejdet med lærende turisme.

Der skal arbejdes for at realisere **biogasanlægget** i Husmarken. For store dyrehold kan det være en fordel med eget biogasanlæg for at spare transporten til et fællesanlæg. Der bør derfor åbnes for muligheden for at etablere mindre biogasanlæg.

Der skal arbejdes for at etablere **fjernvarmeforsyning** i Søby, Bregninge og Ommel.

Der skal arbejdes for, og åbnes mulighed for at etablere **nabovarme**, i områder hvor der ikke er mulighed for etablering af fjernvarme. Der skal arbejdes for at indføre varmepumpeanlæg i landbruget, da der er meget spildvarme i staldene, som kan udnyttes, evt. som nabovarme,

Der skal arbejdes for at **kollektiv transport** baseres på vedvarende energi. Der skal arbejdes for at etablere individuel transport på øen gennem udlejning af **el-biler** og -cykler, eller andre transportmidler drevet af vedvarende energi

Stiprojekterne ved Nevre og Drejet skal realiseres, og der bør etableres sammenhængende cykel og ridestier andre steder på øen.

Mulighederne for etablering af en **nationalpark** i Det Sydfynske Øhav skal undersøges.

Der skal arbejdes for genplantning af de levende hegn. Afklip fra de **levende hegn** bør anvendes til træflisproduktion, som benyttes i lokale varmeproducerende anlæg.

Der bør etableres et antal **ko-græsser-laug**. Afgræsning med kvæg giver en høj biodiversitet i de afgræssede områder. Ved afgræsning med kvæg kan man fx undgå at norene springer i skov.